

“Nacionalno mitomansko prokletstvo” prof. dr. Alije Ramljaka

Knjiga prof. dr. Alije Ramljaka *Nacionalno mitomansko prokletstvo* zapravo je svojevrsna hrestomatnija možda najreprezentativnijih tekstova i autora iz srpskog korpusa koji zorno svjedoče o srpskoj mitomanskoj svijesti i prokletstvu, koje, u konačnici, završava genocidnim radnjama prema narodu Bošnjaka i pokušaju, po ko zna koji put, da se Bosna i Hercegovina kao pravna, povijesna, geografska, civilizacijska i kulturološka činjenica i datost uništi.

Sam naslov knjige jasno sugerira da je autor, prije svega, nastojao da svojim znanstvenim promišljanjima i argumentacijom, kao i znanstvenim psihološkim, sociološkim, politikološkim, teološkim i filozofskim istraživanjima srpskih recentnih autora, pokaže da je srpska kataklizma koja se dogodila na prostorima ex Jugoslavije, a napose u BiH, bila plod mitomanske svijesti i arhetipova iz paganstva kao što su vidovdanski i kosovski mit, zatim mit krsta časnog i drugih, kako autor kaže, “biseri” iz srpske mitomanije.

U kontekstu navedenog, Ramljak u svojoj knjizi demonstrira mnoštvo činjenica koje pokazuju da je u povijesnom razvoju srpskog naroda i sa jedne i sa druge strane Drine, a posebno u nedavnom pokušaju rastakanja BiH i uništenja Bošnjaka kao naroda, prevladala iracionalna mitomanska svijest, koja

nije imala za cilj budućnost BiH i naroda u njoj (Srba, Hrvata, Bošnjaka i drugih), već prošlost, po kojoj je teritorij BiH nužno morao biti dio “Velike Srbije”, u jasnim etničkim granicama, sa voždom na čelu. Ovakva iracionalna i mitomanska svijest, zaključuje autor, neminovno je rezultirala tragedijom srpskog naroda, ali i posvemašnjim razaranjem Bosne i genocidnim djelima prema njenim nersrpskim narodima. Zbog toga će Ramljak ustvrditi da je srpska mitomanska svijest nužno morala završiti u fašizmu i teritorijalnom nacionalizmu prema Bosni i Hercegovini.

Naime, Ramljakova knjiga, pored ostalog svjedoči i o povijesnoj suštini srpskog nacionalizma koji se, prije svega, pokazuje kao teritorijalni nacionalizam, budući da njegovi ideolozi (određeni srpski intelektualci okupljeni u SANU-u i pojedini sveštenici SPC-a), hoće širenje u prostoru, osvajanje zemalja, ekspanziju i prema jugu, sjeveru i zapadu. Ekspanzionistička geopolitika povijesna je konstanta velikosrpske politike uopće i prema Bosni i Hercegovini, posebno. Ta se geopolitika, to pokazuje lepeza velikosrpskih ideja koje su prezentirane i u ovoj knjizi (“Načertanije” Ilije Garašanina, Moljevićev tekst o homogenoj Srbiji, tekst Vase Čubrilovića u Srpskom kulturnom krugu iz 1937. godine, gdje se definira strategija i plan rješavanja tzv. muhamedanskog pitanja u Jugoslaviji i dr.), utemeljuje od Kraljevine Srbije, preko perioda austrougarske vladavine nad Bosnom, razdoblja Kraljevine SHS, odnosno Kraljevine Jugoslavije

(sporazum Cvetković – Maček), pa sve do bivše SFRJ (sporazum Milošević – Tuđman), odnosno agresije Srbije, Crne Gore i Hrvatske na BiH.

Metode aplikacije velikosrpskog nacionalizma su mnogostruke: od politike asimilacije, koja se periodično himnično slavi i sakralizira, pa sve do zločina genocida iz prethodnih ratova na tlu Bosne i Hercegovine. To znači da je srpski teritorijalni nacionalizam, kada je u XIX i XX stoljeću bio na djelu, u konačnici, i genocidni nacionalizam. Ramljakova istraživanja, a posebno pojedina poglavlja kao što su “Nagon Thanatos (Nagon Smrti)”, “Sindrom srpske mitomanije”, “Duhovni stvaraoci sa fašistoidnim diskursom”, “Projekti ‘Velike Srbije’ (od Garašanina do Memoranduma SANU-a)”, “Duhovni otac nacije – Najveći grobar srpskog naroda”, “Vrhunac mitomanske svijesti”, “Atlantida u moru krvi”, “Permanentna destruktivnost” i “Odgovornost pred Bogom, pravdom i historijom”, pokazuju da je svaka mitomanija, pa time i srpska, nesumnjivo, bolesno stanje. Mitomanijom, odnosno mitomanskom svijesću, kako bi autor rekao, nastoji se, po svaku cijenu, izmišljene događaje proglasiti istinitim. Svakog ko im ne povjeruje (srpskim mitomanima) proglašavaju neprijateljem i prema njemu se nemilosrdno odnose. Oni su u tome uporni, jer se boje dezintegracionih procesa. Iza njih stoje zaštitni i simbolični znaci – gusle i epika, veli Ramljak.

Istražujući fenomen mita i mitomanske svijesti kod srpskog naroda,

Ramljak, pored ostalog, ističe: “I mitovi i mitomanija u analogijskom značenju vrlo su bliski i iznijansirani sa rasističkim pobudama, jer prave veliki iskorak od autentičnosti ka iskrivljenoj istini, i jer su van domašaja *ratio*. Stoga, kao iracionalan fenomen, mit je vrlo rezistentan na otklanjanje i gašenje. Dakle, mitomanija sa svim obilježjima mentalno–nasljednog oboljenja tvrdokorno i uporno egzistira i prenosi se iz generacije u generaciju. Ne podliježe rasuđivanju, eskivira ga, time izgrađujući nepopravljiv i iskrivljen odnos prema najuvjerljivijim dokazima... Dušobrižnici, bolje reći trgovci narodima, sa Istoka i Zapada, na dušmanski način su u crno zavili bosanske Srbe i Hrvate, u silnoj želji atavističkih ostvarenja “Velike Srbije” i “Velike Hrvatske”. U cilju postizanja etničke homogenizacije, u patologiji svoga uma, smislili su tzv. humano preseljenje, stvaranje “bantustana”, u nacionalnim getima bh. građana, bez miješanja sa ostalim domicilnim stanovništvom istog roda. To je sva filozofija u stvaranju “Velike Srbije” i “Velike Hrvatske”. Tačnije velike nesreće. Rezultat svega dosad učinjenog je potpuni krah, trajni poraz Srbije (pa i Hrvatske), od kojeg se nikada oporaviti neće”.

Prema Ramljakovim uvidima koje prezentira u ovoj knjizi, krah Srbije, odnosno srpske mitomanske svijesti, pored uništenja vlastitih i materijalnih resursa Bosne i Hercegovine, još očitije manifestira se na duhovnom planu, budući da je srpska mitomanska svijest srpski narod dovela u poziciju gubitka

prijateljstva i zajedničkih interesa, insuficijentnosti kulturnih veza, gubitka civilizacijskih tekovina, a usto je stvoreno međusobno trajno nepovjerenje, zaključuje autor knjige *Nacionalno mitomansko prokletstvo*.

Istraživanja prof. dr. Ramljaka koja je prezentirao u svojoj knjizi "Nacionalno mitomansko prokletstvo" umnogome korespondiraju sa istraživanjima i promišljanjima akademika Muhameda Filipovića, koji za srpsku mitomansku i mitologijsku svijest, pored ostalog, kaže: "...Kod Srba se radi još i o dugoj tradiciji upotrebe mitologijskih konstrukcija i laži u tumačenju, a zatim i u stvaranju sopstvene historije i u odnosu prema drugim narodima, tj. u konstrukciji i realizaciji nacionalne politike. To je izraženo i u stavu da je u ostvarenju političkih i nacionalnih ciljeva sve dozvoljeno i da su laž, obmana, i konstrukcije raznih vrsta, sasvim legitimne metode političkog djelovanja. Izgleda da je Srbima svagda potreban neki neprijatelj kako bi funkcionirali kao nacija", konstatira Filipović i nastavlja: "Socijalno-psihološku karakteristiku da se stvaraju mitske situacije i likovi, ispoljenu veoma rano u srpskoj historiji, ništa jasnije ne izražava, nego epska tradicija, koja je stvarala mentalitet tog svijeta. Tu je sve izokrenuto. Izmještanje realne historije na nebo otvorilo je put mitskoj historiji i njenim protagonistima ka zemlji...", zaključuje akademik Filipović. (Vidjeti "Oslobođenje", Politički esej pod naslovom *Nacija im traži neprijatelje*, broj 20.903, od 9. IV

2005. godine)

Koristeći metodu u znanstvenim i stručnim istraživanjima da svoje istraživačke zamisli i arhitekturu osobnog djela upotpunjava dosezima, stavovima i idejama drugih autora koji su reprezentivi ili su se bavili idejama i praksom srpske mitomanske svijesti, Ramljak je uspio da već poznate velikosrpske nacionalističke stavove prema Bosni i Hercegovini na nov način raščlani, te da ih za sve čitaoce ponovo učini začudnim i aktualnim. Zbog toga se može reći da Ramljak u ovoj knjizi nije samo priređivač, kako je on to skromno i u maniru uljudnog znanstvenika naznačio, već i osobeni autor koji je većinu "priređenih" tekstova prelomio kroz osobnu teorijsku i znanstvenu prizmu. Na taj način Ramljak je i sa ovom knjigom postao referentan autor koji će biti nezaobilazan u dijagnosticanju, raskrinkavanju i suprotstavljanju srpskoj mitomanskoj svijesti. I na način kako to, na osnovu vlastitih uvida, predlaže autor knjige *Nacionalno mitomansko prokletstvo*.

Naime, Ramljak u jednom poglavlju svoje knjige daje "dugoročnu prognozu" kako, kada i na koji način će doći do izlječenja srpske mitomanije kao bolesnog stanja ili, kako bi se to kjerkegorovski reklo, "bolesti na smrt", posebno prema Bosni i njenim narodima. U vezi s navedenim Ramljak kaže da "postoji neko pravilo da se na kraju svaka sila okreće protiv same sebe. Očekivati je da će se kad-tad pokrenuti lavina, kako bi bila uništena genocidna ideja, a time i bolesni zlotvori. Jer dugo su se pripremali

za porobljivačke pohode, u razorenju države Bosne, uništenju bošnjačkog naroda, te pripojenju njene teritorije Srbiji (stvaranje 'Velike Srbije')".

Ukoliko se iracionalni fenomen kao što je srpska mitomanska svijest ne prevenira racionalnim sredstvima i snagama, Srbija će, prema riječima Filipa Davida, srpskog književnika i humaniste, a koje prenosi Ramljak, ostati, završiti ili nestati kao Atlantida. Zbog toga su Ramljak i David potpuno u suglasju kada David opisuje situaciju u svojoj zemlji (Srbiji) i naznačuje odgovornost za to stanje njenih građana i pripadnika srpskog naroda: "Danas je naša zemlja pretvorena u Atlantidu potopljenu u moru krvi. Javljam se iz toga diluvijalnog mraka onima što će doći poslije nas, ostavljajući iza sebe samo pustoš, očajanje i mržnju bačene kao otrovano sjeme u razrovane njive. Hoće li neko povjerovati kako nismo bili u stanju da spriječimo pomor i ludilo?"

Jedan od načina da se srpska mitomanska svijest prevenira (suzbije, izliječi), prema istraživanju i iskustvu autora knjige "Nacionalno mitomansko prokletstvo", a o kojem govori u poglavlju "Primjeri rijetkog ali sjajnog srpskog samarićanstva", su razumijevanje, međusobno uvažavanje i pomaganje između Srba, Bošnjaka i Hrvata, što se, bez obzira na mitomansku svijest, ipak, događalo i u periodu agresije na Bosnu i Hercegovinu. Naime, Ramljak u ovom poglavlju pokazuje da nije isključiv, već naprotiv, dobrohotan i susretljiv, iako je kao univerzitetски profesor, progнан iz

Banje Luke, u periodu etničkog čišćenja 1994. godine. Dakle, Ramljak koncem 1995. godine (period potpisivanja i ratifikacije Dejtonskog sporazuma) piše ilustrativan tekst pod naslovom "Bavljinske svjetiljke u tami". Riječ je o ljudskom angažmanu Srba iz mjesta Bavljinе, općina Mrkonjić Grad, koji su u minuloj agresiji na našu zemlju, svojim životima zaštitili nekoliko stotina Bošnjaka da ne budu prognani i pobijeni od, kako kaže autor, Karadžićevih fašista. Za takav angažman Srba iz mjesta Bavljinе, Ramljak kaže da je uslijedio nakon što su shvatili i pokazali "da nisu opterećeni i zatrovani mitskim i epskim mentalitetom", te da su ljudi bez ikonografije, koreografije i idolatrije. Ramljakov tekst o Bavljinama, pored ostalog, govori i o njegovom ljudskom i znanstvenom kredu, te o namjerama kako i zbog čega je pisana ova knjiga. Naime, Ramljak kaže da je tekst o Bavljinama pisao "kao prognanik kojem je sve uništeno, popaljeno i opljačkano, a porodica rasturena širom Evrope". Također, prognaničko iskustvo Ramljaka i visoko etički angažman Srba iz Bavljinа doprinijeli su da on naglasi da je "uspio svoja razočarenja i snažno uzburkane emocije stišati i racionalno kanalisati. Mržnju kao psihopatološku odrednicu i kategoriju energično odbacujem!", kaže u jednom dijelu ovog teksta Ramljak, izričući ga u formi osobnog kategoričkog imperativa.

Na kraju treba reći da Ramljakova knjiga Nacionalno mitomansko prokletstvo, pokazuje da je srpska mitomanska svijest, pogotovu u protekloj agresiji na

našu zemlju, zapravo doživjela “degeneraciju istinskih mitova u političke pseudomitove”. Takvi politički pseudomitovi, kako bi to rekao autor “Prologomene” u Ramljakovoj knjizi, katolički teolog i filozof fra Mile Babić, “su umjetni proizvod određenih ljudi, određene grupe, stranke ili naroda koji žele uvećati svoju moć. Te ljude, koji umjetno proizvode političke pseudomitove i koji te mitove žele realizirati u konkretnoj povijesti, nazivamo mitomanima. Kada ta mitomanija emocionalno zahvati i sjedini široke narodne slojeve, tada ona postaje

realna historijska snaga koja djeluje posve iracionalno, koja u patološkoj euforiji ubija konkretne i žive ljude”. Kakve i kolike razorne efekte je patološka euforija u proteklom periodu na prostorima Bosne i Hercegovine, te njenim narodima i građanima učinila, u značajnom opsegu pokazuje Ramljakova knjiga, ali i načine i mogućnosti suprotstavljanja njenom pogubnom djelovanju.

Ahmed Kico

Hasan Nuhanović
“Pod zastavom UN-a
(međunarodna zajednica i zločini
u Srebrenici)”

Knjiga Hasana Nuhanovića “Pod zastavom UN-a (međunarodna zajednica i zločini u Srebrenici)” objavljena je u BZK “Preporod” 2005. godine, a ovih je dana održan njena promocija u Bošnjačkom institutu Fondacija Adila Zulfikarpašića. Autor ove knjige je Hasan Nuhanović, jedan od onih bosanskih muslimana koji su preživjeli zločin genocida u Zaštićenj zoni Srebrenica. On je bio lokalni uposlenik u službi UNPROFOR-a kome su bosanski Srbi ubili oca, majku i mlađeg brata. Prije nego što su ovo učini bosanski Srbi, Hasan je zahtijevao od komandanta Holandskog bataljona da mu dozvoli da njegova porodica uđe u krug Potočara

i da tako budu spašeni od smrti. Komandant bataljona nije uslišio Hasanov zahtjev i predao je njegove roditelje i brata Srbima, koji su ih nakon toga ubili. Zbog toga je Hasan ovu knjigu, kako stoji u njenom proćelju, posvetio ocu, majci, bratu i svim drugim žrtvama genocida u Srebrenici.

Kada sam proćitao ovu knjigu, spremajući se da budem jedan od njenih promotora, bio sam neizmerno tužan i nesretan. Tužan sam bio zbog toga što su pored Hasanovih roditelja i brata ubijene hiljade i hiljade nevinih muslimana. Nesretan sam bio što su se 60 godina nakon Aušvica pojavili novi nacisti u liku vojnika holandskog bataljona i drugih oružanih snaga UN-a. Pitaó sam se, i to još ćinim; zar je poslije Dnevnika Ane Frank bila potrebna i knjiga kakvu je napisao Hasan Nuhanović. Odakle u vojnicima holandskog